

KYSYMYS

Osoita, että

$$C_V = T \left(\frac{\partial S}{\partial T} \right)_{V,N} \quad (1)$$

$$C_P = T \left(\frac{\partial S}{\partial T} \right)_{P,N} . \quad (2)$$

VASTAUS

Määritelmät ovat

$$C_V = \left(\frac{\partial U}{\partial T} \right)_{V,N} \quad (3)$$

$$C_P = \left(\frac{\partial H}{\partial T} \right)_{P,N} . \quad (4)$$

Differentiaalit ovat

$$dU = TdS - PdV + \mu dN \quad (5)$$

$$dH = d(U + PV) = dU + PdV + VdP = TdS + VdP + \mu dN , \quad (6)$$

joten

$$dU = TdS \quad \text{kun } dV = 0, dN = 0 \quad (7)$$

$$dH = TdS \quad \text{kun } dP = 0, dN = 0 , \quad (8)$$

eli

$$T = \left(\frac{\partial U}{\partial S} \right)_{V,N} \quad (9)$$

$$T = \left(\frac{\partial H}{\partial S} \right)_{P,N} . \quad (10)$$

Käyttämällä osittaisderivoinnin laskusääntöä (“muuttujan lisäys”)

$$T = \frac{\left(\frac{\partial U}{\partial T} \right)_{V,N}}{\left(\frac{\partial S}{\partial T} \right)_{V,N}} = \frac{C_V}{\left(\frac{\partial S}{\partial T} \right)_{V,N}} \quad (11)$$

$$T = \frac{\left(\frac{\partial H}{\partial T} \right)_{P,N}}{\left(\frac{\partial S}{\partial T} \right)_{P,N}} = \frac{C_P}{\left(\frac{\partial S}{\partial T} \right)_{P,N}} , \quad (12)$$

mistä seuraa väite.

Saman voi ajatella näin. Koska $U = U(S, V, N) = U(S)$, kun $dV = 0$ ja $dN = 0$, niin sisäenergian lämpötilariippuvuus tulee entropian lämpötilariippuvuudesta. Käytetään derivoinnin ketjusääntöä,

$$C_V = \left(\frac{\partial U}{\partial T} \right)_{V,N} = \underbrace{\left(\frac{\partial U}{\partial S} \right)_{V,N}}_T \left(\frac{\partial S}{\partial T} \right)_{V,N} . \quad (13)$$

Samalla tavalla saa C_P :n entropian kautta.